

Informații
cu privire la implementarea în anul 2019
a Programului național în domeniul
concurenței și ajutorului de stat pentru anii
2017-2020

Abrevieri și acronime

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
AGEPI	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
ANRE	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM	Banca Națională a Moldovei
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
ÎM	Întreprindere municipală
ÎS	Întreprindere de stat
Legea concurenței	Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
Program	Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017
SIEG	Servicii de Interes Economic General
SIRASM	Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat al Republicii Moldova”
UE	Uniunea Europeană

Informații
cu privire la implementarea în anul 2019
a Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de
stat pentru anii 2017-2020

Introducere

Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (în continuare – Program), aprobat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 169/2017, a fost elaborat în vederea implementării prevederilor cu privire la concurență din Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, pentru o aplicare mai coerentă a Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în conformitate cu prevederile Capitolului 10 „Concurență” din Titlul V al Acordului de Asociere RM-UE.

Din punct de vedere economic, elaborarea și implementarea acestui document decurge din necesitatea deschiderii sectoarelor economice către concurență, a sporirii nivelului de transparență și de accesibilitate a piețelor, a utilizării eficiente a resurselor publice pentru creșterea bunăstării consumatorilor.

Astfel la etapa elaborării Programului au fost identificate și descrise un șir de probleme ale mediului concurențial, structurate ulterior în 3 grupuri:

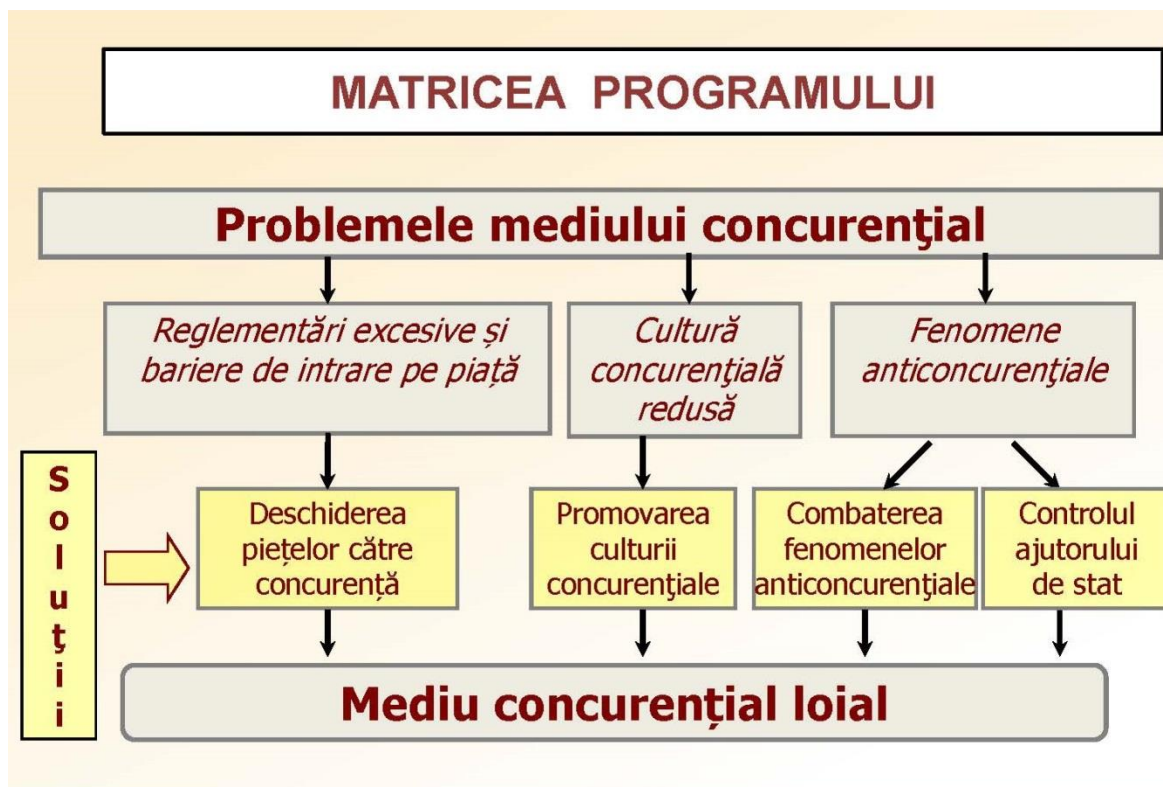
1. reglementări excesive și bariere de intrare pe piață;
2. cultura concurențială redusă;
3. fenomenele anticoncurențiale.

Totodată, Programul prevede o abordare complexă și strategică a problemelor, obiectivelor și acțiunilor ce se impun a fi realizate. Acesta abordează dezvoltarea concurenței, inclusiv controlul asupra ajutorului de stat, în contextul în care creșterea sau diminuarea nivelului de competitivitate a întreprinderilor din Republica Moldova reprezintă rezultatul direct al unui sistem concurențial îmbunătățit, viabil și loial.

Obiectivul general al Programului îl reprezintă dezvoltarea mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență și monitorizarea eficientă a ajutorului de stat. În Program sunt trasate obiectivele specifice ce urmează a fi atinse pentru realizarea obiectivului general:

1. Deschiderea sectoarelor economice către concurență și reducerea reglementărilor pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020, ceea ce va asigura totodată o accelerare a creșterii anuale a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,56 %.
2. Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat, pentru reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1% către anul 2020, conform mediei Uniunii Europene.

Respectiv, în urma implementării Programului vom obține un mediu concurențial loial și vom asigura creșterea PIB-ului. Ținem să menționăm că, un mediu concurențial loial are efecte asupra creșterii bunăstării consumatorului care obține servicii de calitate la tarife/prețuri stabilite în conformitate cu *modelul economic al cererii și ofertei*.

PARTENERII DE IMPLEMENTARE

- Parlament
- Patronate
- Guvern
- Asociații de business
- Ministere și alte APC
- ONG-uri
- Autorități publice locale
- Instituții de cercetare
- Autorități de reglementare
- Partenerii de dezvoltare
- Instituții publice
- Mass media

Pre-condiții:

1. Sinergie de eforturi
2. Transparență în activitate
3. Consultarea diferitor opinii
4. Consens la adoptarea deciziilor

Asigurarea realizării prevederilor Programului menționat **este sarcina tuturor autorităților publice centrale de specialitate, autorităților administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în** limitele competențelor.

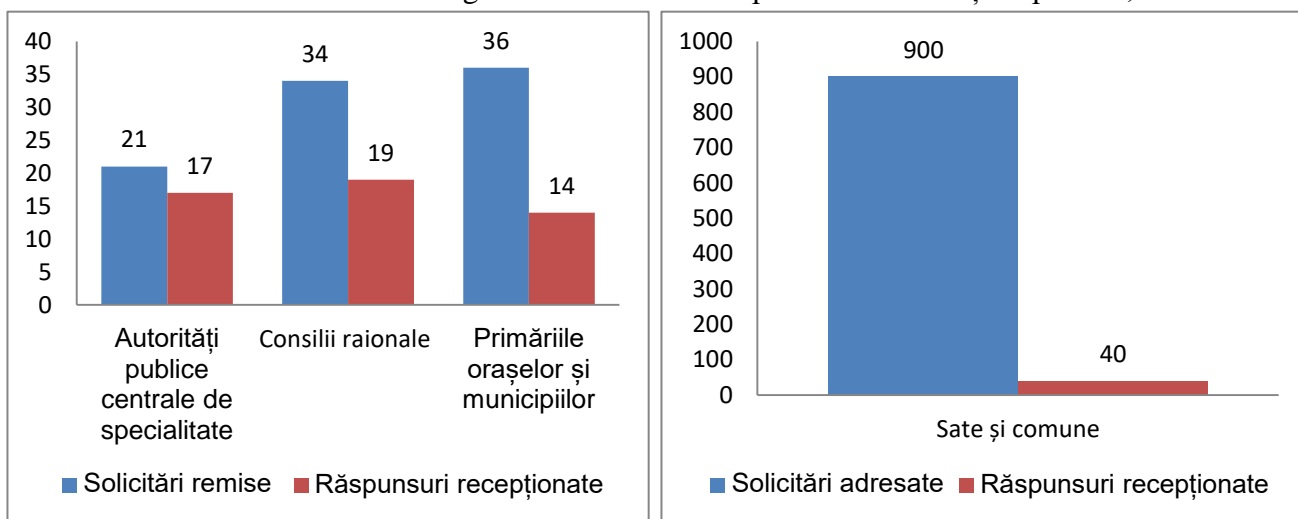
Astfel, în conformitate cu prevederile Legii nr. 169/2017 pentru aprobarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, autoritățile publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor vor:

- asigura realizarea prevederilor Programului menționat;
- prezenta Consiliului Concurenței, anual, până la data de 15 ianuarie, informații cu privire la executarea prevederilor Programului nominalizat pentru anul precedent.

În acest sens, în contextul prezentării raportului de activitate al Consiliului Concurenței pentru anul 2018 și a informațiilor privind nivelul de implementare a Programului în cadrul ședinței Comisiei Parlamentare Economie, Buget și Finanțe din 24.07.2019, au fost remise scrisori către toate autoritățile publice centrale de specialitate și către 70 autorități publice locale (Consilii raionale și orașe).

Ca urmare, au fost recepționate răspunsuri de la 50 de autorități din cele vizate direct, adică sau puțin peste 50%, iar în ceea ce privește primăriile satelor conformarea era puțin peste 4% (de la 40 de sate și comune) dintre cele peste 900 existente.

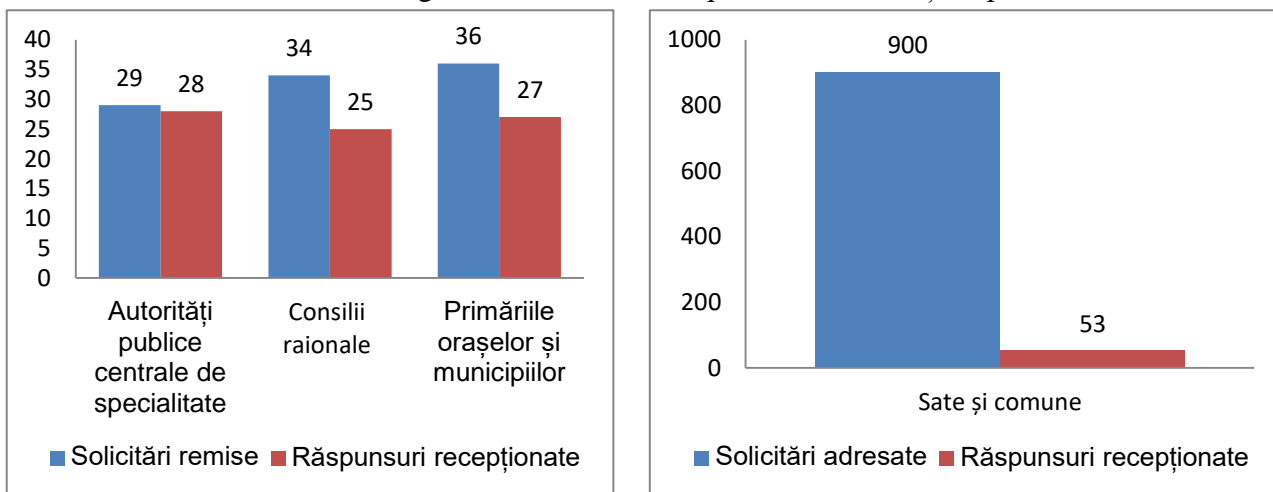
Diagrama 1. Nivelul de raportare a autorităților publice, iulie 2019

La data de 11 decembrie 2019, în scopul elaborării raportului anual, au fost remise scrisori de solicitare a informației cu privire la gradul de implementare a Programului în anul 2019 către 99 de autorități (Autorități publice centrale și de

specialitate – 29, Consilii Raionale – 34 și Primăriile orașelor și municipiilor – 36). Ca urmare, au fost recepționate răspunsuri de la 80 (cca 80%) de autorități din cele vizate direct și de la 56 (cca 6% din total) de sate și comune dintre cele peste 900 existente.

Diagrama 2. Nivelul de raportare a autorităților publice, ianuarie 2020

Ca urmare a monitorizării *Planului de acțiuni* privind implementarea Programului, în baza informațiilor recepționate au fost identificate următoarele realizări:

✓ Întru completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis (**Acțiunea 36**), au fost incluse prevederile corespunzătoare la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018), astfel încât, acțiunea a fost realizată înainte de termen. Autoritățile responsabile: **Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei și Infrastructurii**.

✓ O altă realizare importantă constituie modificarea și **completarea Codului penal al Republicii Moldova**, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele implementării politicii de clemență (**Acțiunea 16**), responsabili: **Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.

✓ „Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice” (**Acțiunea 12**), autoritatea responsabilă - **Agenția Achiziții Publice**, de rând cu „Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de

răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale” (**Acțiunea 18**), **autoritatea responsabilă - Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**, vor contribui esențial la realizarea Obiectivului de dezvoltare a mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență.

Totuși, s-a constatat și o listă de acțiuni restante. **Cele mai multe restante în implementarea Programului revin:**

➤ **autorităților publice centrale și locale și autoritățile cu funcții de reglementare și control – 13 acțiuni nerealizate în termen.**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	APC, APL care au acordat drepturi exclusive
5	Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	APC, APL inițiatoare de ajutor de stat, Consiliul Concurenței
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței

31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței

În acest sens evidențiem că, **APC și APL care au acordat drepturi exclusive (Acțiunile 1-3)**, nu s-au implicat în realizarea acțiunilor prevăzute de Program. Același lucru îl observăm și în cazul **APC și APL, inițiatore de ajutor de stat**, care nu au raportat pe parcursul perioadei de implementare alinierea la nici o schemă de ajutor de stat existent identificat și, respectiv, nu au comunicat despre elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului (**Acțiunile 29- 33**).

În ceea ce ține de **APC și APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG** din cele peste 400 de întreprinderi, identificate de Consiliul Concurenței, conform informației deținute, doar pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale, 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat (**Acțiunile 34-35**), ceea ce constituie mai puțin de 10%.

În aceeași ordine de idei, **APC și APL** (cu excepția BNM și ANRE) nu s-au implicat în evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice.

Doar BNM, CNPF, AAC, ANRE și ANRCETI (în anul 2018) au informat despre acțiunile realizate în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale. **(Acțiunile 5-6)**

Totodată, din totalul de autorități fondatoare ale întreprinderilor de stat și municipale, doar MADRM (în anul 2019) și Ministerul Apărării (în anul 2018) au informat despre acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora **(Acțiunea 8)**.

- **Ministerul Finanțelor - 4 acțiuni nerealizate în termen (2 din ele de comun cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, o acțiune, de comun cu Ministerul Economiei și Infrastructurii și Consiliul Concurenței și o acțiune, de comun cu APC și APL)**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei

Astfel, urmează a fi aprobat în Parlament proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019) **(Acțiunile 9 și 11)** și, respectiv nu a fost elaborat Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice.

Rămân a fi elaborate și aprobate de Guvern regulamente în vederea

armonizării cadrului legal privind concesiunile (**Acțiunea 10**)

În ceea ce ține de acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora (**Acțiunea 8**), Ministerul Finanțelor a informat că va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.

➤ **Consiliul Concurenței - 2 nerealizate în termen (o acțiune, de comun cu Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și Infrastructurii)**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței
17	Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	Consiliul Concurenței

Astfel, cu referire la *Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (Acțiunea 9)*, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații utile pe diverse sectoare. Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.). Totodată, întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a avizat 14 proiecte de acte normative pe diverse piețe de utilitate publică.

În ceea ce privește proiectul de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, (**Acțiunea 17**), acesta a fost prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii, prin scrisoarea nr. DJ-02/414-1846 din 06.08.2019, pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului.

La data de 09.10.2019, prin scrisoarea nr. 06/2-6679, Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre: „*lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii*”.

➤ **Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală – 2 acțiuni nerealizate**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
13	Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sînt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept	AGEPI
14	Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de acțiunea în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă	AGEPI

În acest sens, urmează a fi inițiată, repetat, procedura de promovare a:

1. Proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor (**Acțiunea 13**).
2. Proiectului de lege pentru modificarea Legii nr 139/2010, , în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3, emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului (**Acțiunea 14**).

➤ **Ministerul Justiției – 1 acțiune nerealizată în termen.**

Nr.	Acțiunea	Responsabili
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice	Ministerul Justiției

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020 și aprobat în Parlament la 27.02.2020.

Cu referire la acțiunea „Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial”, de care a fost responsabil - **Institutul Național al Justiției**, nivelul de realizare a acesteia a fost evaluat în baza informațiilor asupra acțiunilor realizate doar de Consiliul Concurenței, astfel încât, în 3 ani de implementare a Programului nu a parvenit nici o informație din partea instituției responsabile.

Monitorizarea implementării Programului

În continuare sunt descrise succint acțiunile implementate (de către Consiliul Concurenței și alte autorități publice), în vederea realizării planului de acțiuni ale Programului.

1. Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive.

Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței desfășoară investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței.

Totodată, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive, au fost realizate:

- Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice.
- Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii.
- Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive.
- Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.).

În scopul determinării piețelor produsului și a piețelor relevante au fost identificate studii și rapoarte aferente investigației utile. Totodată, acțiunile aferente identificării pieței produsului și pieței relevante urmează a realizate ulterior recepționării informațiilor de la părți.

Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive:

- ✓ la data de 30.09.2019 au fost remise solicitări de informații către 20 de entități, cu anexarea chestionarului.
- ✓ au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise.

La data de 19.12.2019, Raportul asupra investigației utile a fost prezentat în

ședința Plenului Consiliului Concurenței.

5. Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și angajamentelor asumate în Acordul de Asociere

Conform informației prezentate de **Banca Națională a Moldovei**, urmare evaluării cadrului normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică s-a stabilit că, cerințele prevăzute în actele normative ale BNM aferente acestor sectoare sunt conforme practicilor Uniunii Europene, comportă un caracter prudențial adecvat, fără bariere anti-concurențiale, fapt ce elimină necesitatea intervenției în cadrul normativ existent.

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor naturale și piața produselor petroliere.

Astfel, ca rezultat al evaluării cadrului normativ de reglementare în scopul ajustării acestuia, implicit în partea ce vizează deschiderea piețelor, de către ANRE urmează a fi aprobate în termeni proximi noile „Reguli ale pieței energiei electrice” și publicat „Regulament privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică”.

Totodată, a fost menționat că piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.

Liberalizarea efectivă a pieței gazelor naturale este în curs de realizare. Deși dreptul consumatorilor de a schimba furnizorul de gaze naturale este prevăzut de art. 88 al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, totuși în conformitate cu art. 114 alin (4) al aceleiași Legi, procedura de schimbare a furnizorului va fi aplicabilă în deplină măsură doar după constatarea de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei a existenței pe piața gazelor naturale a premiselor necesare pentru procurarea de către consumatorii noncasnici a gazelor naturale la prețuri negociate. Astfel, atât timp cât Guvernul Republicii Moldova nu a adoptat o hotărâre privind retragerea dreptului consumatorilor noncasnici de a achiziționa gaze naturale în condiții reglementate, de la furnizorii care furnizează gazele naturale unor anumite categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public stabilite la art. 89 al Legii nominalizate, se consideră ca piața gazelor naturale din Republica Moldova

nu oferă posibilitatea de negociere liberă a procurării de către consumatorii noncasnici a gazelor naturale.

Cu referire la piața produselor petroliere este de menționat că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 461/2001 cu privire la piața produselor petroliere și ale Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 50/2019 din 11.03.2019, operatorii economici sunt liberi să-și formeze prețurile de comercializare a produselor petroliere, cu condiția respectării unei marje de rentabilitate admisă de metodologie. Cu titlu de precizare, a fost relevat ca atribuții ANRE de a stabili prețurile plafon pentru comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale - au fost excluse ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 302/2018. În acest context, operatorii au obligația de a informa ANRE despre modificarea prețurilor, cu prezentarea calculului aferent, în termen de 3 zile după aprobarea de către aceștia a noilor prețuri.

Consiliul Concurenței, la rândul său, a revizuit investigațiile utile de cunoaștere a pieței, fie prin comasare, fie prin disjuncție, după caz, astfel, Consiliul Concurenței realizează următoarele investigații utile de cunoaștere a pieței:

1. dispozitivelor medicale
2. comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe
3. procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor de pește
4. comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase
5. serviciilor de transport și activităților conexe
6. produselor chimice
7. identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora
8. publicității
9. comercializării medicamentelor
10. comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova
11. serviciilor bancare (servicii de creditare, de atragere a depozitelor, de deservire a conturilor curente etc.)
12. importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne
13. comercializarea produselor social importante
14. identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea

activității acestora (SIEG)

15. comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe
16. domeniul construcțiilor
17. activității de cercetare și dezvoltare
18. producerii și comercializării energiei electrice
19. procesării produselor agro-alimentare

În cadrul investigațiilor, au fost realizate următoarele acțiuni:

- ✓ Identificarea cadrului juridic aferent domeniului pieței comercializării și serviciilor conexe.
- ✓ Determinarea pieței produselor și a pieței relevante.
- ✓ Identificarea participanților pieței și serviciilor conexe.

Pe parcursul trimestrului III, 2019, pentru 15 din cele 19 studii au fost remise chestionare pe următoarele piețe:

1. Piața dispozitivelor medicale
2. Piața comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe
3. Piața procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor din pește
4. Piața comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase
5. Piața serviciilor de transport și activităților conexe
6. Piața produselor chimice
7. Piața publicității
8. Piața comerțului cu ridicata de medicamente
9. Piața comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova
10. Piața cu privire la importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne
11. Piața comercializării produselor social importante
12. Piața comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe
13. Piața construcțiilor
14. Piața procesării produselor agro-alimentare
15. Identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora.

De menționat că informația solicitată nu a fost prezentată în termen sau fiind incompletă, motiv pentru care au fost expediate solicitări repetate întreprinderilor.

8 investigații utile se află la etapa sistematizării informației în urma analizei

informațiilor recepționate de la întreprinderi, pentru 9 investigații utile au fost elaborate rapoarte intermediare, care urmează a fi discutate în Plen, în cazul a 2 studii – Rapoartele au fost discutate în cadrul ședințelor Plenului din 19.12.2019 și 24.01.2019.

Concomitent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.

6. Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale

Urmare a modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (nr.239/2015), a fost stabilit termenul 01 iulie 2019 pentru liberalizarea tarifelor la asigurările obligatorii de răspundere civilă auto în conformitate cu actele normative ale **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, având drept scop asigurarea unui echilibru rezonabil între costurile și beneficiile asigurătorilor din prestarea serviciilor de asigurare obligatorie auto internă și externă, respectând obiectivul de protecție a consumatorilor și neadmiterea unor riscuri potențiale care pot genera efecte negative asupra sectorului de asigurări per ansamblu.

Totodată, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, CNPF a aprobat cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto, după cum urmează:

1. Hotărârea cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 57/13 din 28-12-2018 – în vigoare din 01.07.2019)

2. Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr. 57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 35/13 din 12.08.2019)

3. Hotărârea cu privire la aprobarea rapoartelor specializate ale asigurătorilor aferente asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă (nr. 57/14 din 28. 12 2018)

4. Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.57/14 din 28.12.2018 cu privire la aprobarea rapoartelor specializate ale asigurătorilor

aferente asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă (nr. 30/4 din 15.07.2019)

5. Hotărârea cu privire la modul de prezentare, avizare și aplicare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 25/2 din 24.06.2019)

6. Hotărârea cu privire la aprobarea Metodologiei unice de calcul al primei de asigurare de baza și al coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă (nr.35/13 din 12.08.2019)

7. Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.25/2 din 24.06.2019 cu privire la modul de prezentare, avizare și aplicare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr.59/1 din 10.12.2019)

Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a informat că, în conformitate cu prevederile articolului 58 alin.(1) al Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410, art.679), deciziile adoptate de către ANRCETI ce conțin identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, precum și impunerea obligațiilor speciale în sarcina furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante, ANRCETI le publică și le prezintă Consiliului Concurenței, în termen de 3 zile lucrătoare din data adoptării.

Banca Națională a Moldovei a informat că, în vederea îmbunătățirii accesului la resursele financiare din sectorul nebanca (pct.11, subp.5 din Programul național), au fost aprobate modificări la Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronica, prin care a fost asigurat dreptul entităților nebanca licențiate pentru activitatea de prestare a serviciilor de plata sa ofere împrumuturi legate de serviciile de plata doar in baza licenței de prestare a serviciilor de plata menționate in art.4 alin.(1) pct.4) și 5) din Legea nr. 114/2012 și acordate conform prevederilor Legii menționate. În acest sens, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.158 din 05 iunie 2019, a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plată nebanca.

Conform afirmațiilor BNM, reieșind din competențele sale legale, depune eforturi considerabile pentru a îmbunătăți cadrul de reglementare și supraveghere a entităților pe care le licențiază, prin neadmiterea unor reglementari cu potențial de

restricționare a concurenței și prin promovarea celor menite să protejeze integritatea sectorului financiar, dar și drepturile consumatorilor, aplicând consecvent cele mai bune standarde și practici internaționale corespunzătoare.

Progresul realizării de către **Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică** a acțiunilor stabilite, este reflectat prin definitivarea ajustării cadrului normativ de reglementare aferent imlementării Pachetului Energetic III, scopul căruia este deschiderea treptată a pieții energetice către o concurență loială și care corespunde obiectivelor stabilite în Program.

Astfel, întru realizarea obiectivului de deschidere a piețelor către concurență și eliminarea barierelor anticoncurențiale, precum și executarea sarcinilor indicate la pct. 5 și pct. 6 ale Planului de acțiuni, de către ANRE a fost continuată revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar aplicabil piețelor energeticii (inițiată în anul 2017), cu aprobarea unor noi acte de reglementare, după cum urmează:

1. Regulile pieței gazelor naturale, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 534/2019 din 27.12.2019.

2. Codul rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 423/2019 din 22.11.2019.

3. Codul rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.420/2019 din 22.11.2019.

4. Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 421/2019 din 22.11.2019.

5. Regulamentul privind accesul la rețelele electrice de transport pentru schimburile transfrontaliere și gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 424/2019 din 22.11.2019.

6. Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr 112/2019 din 19.04.2019.

7. Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.168/2019 din 31.05.2019.

8. Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 94/2019 din 04.04.2019.

9. Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 422/2019 din 22.11.2019.

10. Regulamentul privind sistemul de distribuție închis al energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 48/2019 din 11.03.2019.

11. Metodologia formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 50/2019 din 11.03.2019.

12. Metodologia de calculare a plăților pentru dezvoltarea, modernizarea, exploatarea și/sau întreținerea obiectelor de infrastructură energetică de importanță strategică, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 95/2019 din 04.04.2019.

13. Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 113/2019 din 19.04.2019.

14. Regulamentul privind furnizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 169/2019 din 31.05.2019.

15. Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 251/2019 din 05.07.2019.

16. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 395/2019 din 01.11.2019.

17. Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 535/2019 din 27.12.2019.

În speța acțiunilor cuprinse în Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, **Autoritatea Aeronautică Civilă**, cu drepturi de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile a continuat, pe parcursul anului 2019, ajustarea legislației naționale în domeniul aviației civile standardelor europene și dezvoltării concurenței loiale în ramură. Astfel, Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:

- Hotărârea Guvernului nr.134 din 27.02.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare

la certificatele controlorilor trafic aerian”.

- Hotărârea Guvernului nr.468 din 09.10.2019 „Pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerintelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție”.

De asemenea, în anul 2019, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr.831 din 20.08.2018 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind proceduriile administrative referitoare la operațiunile aeriene” .

7. Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat

Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat decurge din necesitatea delimitării funcțiilor de executare a obligațiilor statului de activitățile pur comerciale ale acestor întreprinderi, care pot fi executate de agenții economici privați pe piața liberă. În acest sens, pe parcursul anului 2019, **Ministerul Economiei și Infrastructurii și Agenția Proprietății Publice** au raportat următoarele:

A fost privatizat pachetul de acțiuni ale statului din S.A. ”Tutun-CTC”.

În condițiile art. 54¹ al Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și Hotărârii Guvernului nr. 51/2019, a fost asigurată achiziționarea și deetatizarea acțiunilor nou-emise, în număr de 3173751 acțiuni din B.C. ”Moldindconbank” S.A.

Totodată, la inițiativa autorităților publice centrale ***au fost reorganizate 9 întreprinderi de stat*** în instituții publice după cum urmează:

1. Hotărârea Guvernului nr. 950/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice ”Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” (*Monitorul Oficial nr.384-395/1026 din 12.10.2018*)

Î.S.”Complexul ”Casa Presei” a fost reorganizată prin fuziune cu I.P. ”Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 1208/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” (*Monitorul Oficial nr.6-12/5 din 11.01.2019*).

Î.S. ”Agenția Informațională de stat ”Moldpres” a fost reorganizată în instituție publică.

3. Hotărârea Guvernului nr. 1241/2018, cu privire la reorganizarea ziarului „Capital Market” ÎS (Monitorul Oficial nr.499-503/1320 din 21.12.2018).

Î.S. "Ziarul Capital Market" a fost reorganizată în instituție publică.

4. Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”(Monitorul Oficial nr.24-28/41 din 25.01.2019).

Î.S. "Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare" a fost reorganizată în instituție publică.

5. Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (Monitorul Oficial nr. 235-244/656 din 29.06.2018).

S-a reorganizat, prin transformare în instituție publică Î.S. "Centrul de Standardizare si Experimentare a Calității Producției de Conserve" cu absorbția Î.S. "Centrul National de Verificare a Calității Producției Alcoolice".

6. Hotărârea Guvernului nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice (Monitorul Oficial nr.59-65/116 din 22.02.2019).

Au fost reorganizate prin transformare în instituții publice 9 întreprinderi de stat:

- 1) *Î.S. Filarmonica Națională "Serghei Lunchevici"*
- 2) *Î.S. Teatrul Național "Mihai Eminescu"*
- 3) *Î.S. Teatrul "Alexei Mateevici"*
- 4) *Î.S. Teatrul Republican "Luceafărul"*
- 5) *Î.S. Teatrul Dramatic Rus de Stat "A.P.Cehov"*
- 6) *Î.S. Teatrul Republican de Păpuși "Licurici"*
- 7) *Î.S. "Teatrul Național de Opera si Balet"*
- 8) *Î.S. Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare "Joc"*
- 9) *Î.S. "Sala cu Orga"*

Totodată, a fost inițiată procedura de **reorganizare la 24 de întreprinderi de stat și o societate pe acțiuni**, după cum urmează:

1. Hotărârea Guvernului nr. 279/2018 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice (Monitorul Oficial nr.113-120/320 din 06.04.2018).

S-a inițiat reorganizarea S.A. "Cercul din Chișinău", prin fuziune (absorbție) cu Întreprinderea de Stat „Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (*Monitorul Oficial nr. 235-244/656 din 29.06.2018*).

S-a inițiat reorganizarea, prin transformare în instituție publică, a Î.S. "Centrul National de Verificare si Certificare a Producției Vegetale si Solului" cu absorbția Î.S. "Centrul de Stat pentru Atestarea si Omologarea Produselor de uz Fitosanitar si a Fertilizanților".

3. Hotărârea Guvernului nr. 698/2018 cu privire la Instituția publică "Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale" (*Monitorul Oficial nr.285-294/814 din 03.08.2018*).

S-a inițiat reorganizarea, prin transformare în instituție publică, a I.S. "Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională" cu absorbția a I.S. "Combinatul de deservire sociala".

4. Hotărârea Guvernului nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice (*Monitorul Oficial nr.59-65/116 din 22.02.2019*).

Sunt in proces de reorganizare, prin transformare în instituții publice 5 întreprinderi de stat (I.S. Teatrul "Eugene Ionesco"; I.S. Centrul de Cultura si Arta "Ginta Latina"; I.S. Teatrul National de Stat "Vasile Alecsandri"; I.S. Teatrul Republican Muzical Dramatic "B.P.Hasdeu"; I.S. Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret "S Uliți Roz").

5. Hotărârea Guvernului nr. 244/2019 cu privire la reorganizarea Î.S. „Pulbere”, Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA” și Î.S. „Cartuș” (*Monitorul Oficial nr.148-158/274 din 26.04.2019*).

A fost inițiată transformarea, prin fuziune, a 3 întreprinderi de stat (Î.S. "Pulbere", Î.S. "Magazinul Specializat de Arme "Dinamo-MA" și Î.S. "Cartuș") într-o societate pe acțiuni.

6. Hotărârea Guvernului nr. 531/2019 cu privire la reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a **Instituției** publice „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” și a întreprinderilor de stat „Palatul Republicii” și „Pensiunea din Holercani” (*Monitorul Oficial, 2019, nr.329-336/767*).

A fost inițiată reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a Î.S. „Palatul Republicii” și Î.S. „Pensiunea din Holercani” cu I.P. „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”.

7. Hotărârea Guvernului nr. 425/2019 cu privire la reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate

Cibernetică” și a Întreprinderii de Stat „MoldData” (Monitorul Oficial, 2019, nr.273/590).

A fost inițiată reorganizarea, prin fuziune (absorbție), a Întreprinderii de Stat „MoldData” cu Î.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Concomitent, au fost radiate din oficiu 85 întreprinderi de stat în temeiul Hotărârii Guvernului nr.212/2019.

În aceeași ordine de idei, a fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 127 întreprinderi de stat, după cum urmează:

1. Hotărârea Guvernului nr. 122/2019 cu privire la dizolvarea Întreprinderii de Stat „Medisan” (*Monitorul Oficial nr.76-85/145 din 01.03.2019*).

A fost inițiată dizolvarea Î.S. ”Medisan”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 213/2019 cu privire la radierea unor întreprinderi de stat (*Monitorul Oficial nr.132-138/255 din 12.04.2019*).

Este în derulare procedura de radiere din oficiu a 74 întreprinderi de stat inactive.

3. Hotărârea Guvernului nr. 278/2019 cu privire la radierea unor întreprinderi de stat (*Monitorul Oficial nr.185-191/326 din 07.06.2019*).

A fost inițiată procedura de radiere din oficiu a 53 întreprinderi de stat inactive.

În vederea deetatizării sau restructurării întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat **Cancelaria de Stat a Republicii Moldova** a raportat reorganizarea următoarelor entități:

1. Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale” s-a reorganizat, prin transformare, în Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetica”, iar Întreprinderea de Stat „Centrul Informațional Agricol” s-a reorganizat, prin fuziune (absorbție), cu Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (Hotărârea Guvernului 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat).

2. Instituția publică „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” s-a reorganizat prin fuziune (absorbție), cu Întreprinderea de Stat Complexul „Casa Presei” (Hotărârea Guvernului nr. 950/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”).

3. Întreprinderea de Stat „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” s-a

reorganizat, prin transformare, în Instituția publică „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” (Hotărârea Guvernului nr.1208/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”).

4. A fost transmisă, cu titlu gratuit, din administrarea Cancelariei de Stat în administrarea Agenției Proprietății Publice Întreprinderea de Stat „Editura „Universul” (Hotărârea Guvernului nr. 919/2018 cu privire la transmiterea Întreprinderii de Stat „Editura „Universul”).

5. Instituția publică „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” s-a reorganizat, prin fuziune (absorbție), cu Întreprinderea de Stat „Cantina Cancelariei de Stat” (Hotărârea Guvernului nr.99/2017 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice).

6. A fost lichidată Instituția publică „Asociația Curativ-sanatorială de Recuperare a Cancelariei de Stat” (Hotărârea Guvernului nr.981/2018 cu privire la lichidarea unei instituții publice, reorganizarea unei instituții publice și modificarea denumirii unor instituții medico-sanitare publice).

7. Instituția publică „Baza auto a Cancelariei de Stat” a fost reorganizată, prin fuziune (absorbție), cu Instituția publică „Baza Auto a Asociației Curativ-sanatoriale și de Recuperare a Cancelariei de Stat” (Hotărârea Guvernului nr.916/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției publice „Baza auto a Cancelariei de Stat”).

8. Întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Agenția Servicii Publice” (Hotărârea Guvernului nr.314/2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice).

9. Instituția publică „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova” a fost reorganizată, prin fuziune (absorbție), cu Întreprinderile de Stat „Palatul Republicii” și „Pensiunea din Holercani” (Hotărârea Guvernului nr.531/2019 cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a Instituției publice „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului”).

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat în anul 2019 despre reorganizarea, prin transformare, a Întreprinderii de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” în Instituția Publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea Instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, abrogarea și

modificarea unor acte normative).

Conform datelor oferite de **Agencia Relatii Funciare și Cadastru** a fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Institutul de Geodezie, Prospectiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD”, în care Agenția Relatii Funciare și Cadastru exercită funcția de fondator.

8. Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, responsabilitatea primară privind armonizarea cadrului normativ în sensul optimizării susținerii preferențiale din partea statului a întreprinderilor de stat și municipale revine autorităților care au calitatea de fondator al acestora. Ministerul Finanțelor, ca autoritate fiscală centrală a statului va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a raportat cu privire la modificarea și completarea a 2 acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 din 19.11.2019 pentru sem. II, 2019 a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”)

9. Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale).

Menționăm că, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații privind instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică după cum urmează:

1. Investigația utilă nr. 21 din 20.06.2019 privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice, iar actualmente se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi.

2. Investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general). Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.).

Întru realizarea acestui studio, pe parcursul perioadei de referință a fost examinat cadrul normativ național și internațional de reglementare. Informația pe fiecare piață relevantă se acumulează și sistematizează în continuare. La data de 24.01.2019, Raportul a fost discutat în cadrul ședinței Plenului.

Totodată, pe parcursul anului 2019 au fost autorizate 7 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, 1 ajutor de stat acordat întreprinderilor ce prestează servicii de transport public producătorilor de energie termică, avizat de Plenul Consiliului Concurenței la data 29.10.2018.

Pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și pentru respectarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE și excluderea barierelor concurențiale, **Ministerul Economiei și Infrastructurii** a elaborat și promovat proiectul legii de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016, care transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE.

Proiectul legii a fost aprobat în ședința Guvernului din 19.11.2019 (Hotărârea Guvernului nr.564/2019) și adoptat de Parlament în prima lectură la data de 20.12.2019.

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică a specificat, la rândul său, că piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.

10. Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile

Nu a fost raportat nici un progres.

11. Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE

Conform informațiilor oferite de **Ministerul Economiei și Infrastructurii**, Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, art.8 alin.(7) lit.r), prevede că consiliul de administrație asigură transparența

procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate acoperirii necesităților de producere și asigurării bazei tehnico-materiale, precum și aprobă, în cazul întreprinderilor de stat, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat se aprobă de către Guvern.

Ministerul Finanțelor a specificat că, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019(se regăsește și la pct. 9).

12. Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor** în vederea identificării acordurilor anticoncurențiale, a fost realizată conexiunea sistemului de achiziții electronice MTender cu platforma guvernamentală de schimb de date și interoperabilitate MConnect, care este utilizată în vederea accesării informației privind conducătorii și fondatorii operatorului economic. Actualmente, sunt în proces de elaborare instrumentele de identificare a unor posibile acorduri anticoncurențiale prin analizarea datelor participantului la procedura de achiziție cu datele disponibile în cadrul platformei MConnect.

Nivelul de transparență înalt permite vizualizarea de publicul larg, atât a informației privind toți participanții la procedura de achiziții publice, cât și nemijlocit a ofertelor depuse. Astfel, posibilele cazuri de acorduri anticoncurențiale pot fi identificate nu numai la nivel de autoritate publică, dar și la nivel de societate civilă și publicul larg.

13. Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept

În contextul perfecționării mecanismului de protecție a mărcilor și, urmare a modificării și completării cadrului normativ în domeniu de referință, conform informațiilor prezentate de **Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală**, legislația privind protecția mărcilor conține prevederile regulatorii necesare asigurării respectării principiilor trasate, conform acțiunii respective.

Totodată, a fost elaborat un nou proiect de lege de modificare și completare a

Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor care, în conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, a fost plasat pe pagina web oficială a AGEPI, pentru consultări publice, precum și de coordonare cu autoritățile de resort. De asemenea, grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător a avizat pozitiv, atât Analiza Impactului de Reglementare la proiectul dat, cât și însăși proiectul legii de modificare.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție efectuată de către Centrul Național Anticorupție, fiind, ulterior, avizat de către Ministerul Justiției și examinat de către Centrul de Armonizare a Legislației.

Reieșind din faptul că promovarea a fost tergiversată din motive obiective, inclusiv legate de schimbările politice, procedura de promovare a proiectului nominalizat urmează a fi inițiată repetat, în condițiile legale aplicabile.

14. Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autori drepturile conexe și Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală) a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671 din 11.07.2018 și prezentat Parlamentului (înregistrat de Secretariatul Parlamentului din 13.07.2018, nr. 257).

În anul 2018, proiectul legii a fost examinat în cadrul Comisiilor Parlamentare. Ulterior acesta a fost exclus din procedura legislativă, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3 emisă la 20 iunie 2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin. (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului.

Astfel, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 31-16-3736 din 27.06.2019, proiectul legii a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale.

În acest context, AGEPI a demarat o serie de ședințe de lucru cu participarea tuturor părților interesate (importatorii de echipamente și suporturi materiale, reprezentanții organizațiilor de gestiune colectivă, reprezentanții mediului de afaceri, etc.), pentru a oferi posibilitatea acestora să se expună asupra promovării proiectului de lege.

Concomitent, amendamentele propuse la Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost discutate în cadrul celei de-a VI-a reuniuni a

Comitetului de Asociere în configurația Comerț Republica Moldova - Uniunea Europeană (CACC), ce a avut loc la data de 04.10.2019, Chișinău.

Ulterior, conform celor convenite în cadrul reuniunii CACC, AGEPI a solicitat (prin scrisoarea nr. 2335 din 29.11.2019) asistența Uniunii Europene în consolidarea sistemului de gestiune a drepturilor de autor și drepturilor conexe din RM. Delegația RM la Chișinău a confirmat disponibilitatea UE de a acorda suport prin intermediu instrumentului “TAIEX”.

De asemenea, proiectul legii a fost discutat cu reprezentanții Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI) în contextul celei de-a 59-a runde de Adunări Generale a statelor membre ale OMPI, desfășurată în perioada 30 septembrie - 9 octombrie 2019 la Geneva, Elveția.

În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate, inclusiv comentariile parvenite din partea Comisiei Europene.

După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.

15. Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri

În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Plenul Consiliului Concurenței a emis 106 avize la proiectele de acte normative, dintre care 20 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 16 din ele fiind luate în considerare.

Aceste acte normative au vizat domeniile:

- achiziția dispozitivelor medicale de diagnosticare in vitro și materiale utilizate în hemotransfuzie;
- achizițiilor în sectoarele energiei, apei și serviciilor poștale;
- achizițiilor publice;
- asigurărilor;
- parteneriatului public privat
- pensiilor facultative;
- piața energiei electrice și a gazelor naturale;
- publicitatea băuturilor alcoolice;

- serviciilor financiar - bancare;
- serviciilor turistice;
- serviciului de pază;
- serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- subvenționării în agricultură;
- transmiterea dreptului exclusiv asupra invenției etc.

La această acțiune au raportat doar MADRM, BNM, CNPF, Agenția Relații Funciare și Cadastru și ANRE.

16. Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței

Acțiune realizată integral.

17. Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor concurențiale

În scopul realizării acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a elaborat un proiect de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, și a prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului. La două luni distanță, Ministerul a informat despre: „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”.

18. Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale

Acțiune realizată integral.

19. Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice

Ministerul Justiției a elaborat proiectul legii cu privire la completarea Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Proiectul a fost definitivat urmare a avizării, repetate, de către autoritățile vizate și remis Guvernului spre aprobare. La data de 05.02.2020, acesta a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020,

ulterior, proiectul urmează a fi aprobat în Parlament.

20. Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței

În vederea consultării și informării părților interesate, **Consiliul Concurenței** a organizat 146 de evenimente (seminare, ședințe, și ședințe consultative) la care au participat în total 1725 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.

21. Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial

În scopul aprofundării cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale, combinând partea teoretică și cea practică, prin exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale Consiliul Concurenței al Republicii Moldova, în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAid (Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare), au organizat un seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor specializați în contencios administrativ și angajaților Consiliului.

22. Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței

La formarea profesională, studii de licență la specialitatea “Drept” au fost introduse în programul de studii asemenea cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității “Administrație publică” a fost introdus cursul cu denumirea “Dreptul concurențial” la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, care a fost frecventat de 28 de studenți.

23. Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a comunicat că, în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” se studiază în următoarele universități:

- 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”.

2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”.

3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”.

4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, programul de master „Economie și administrarea afacerilor”

24. Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității

În anul 2019, întru realizarea acțiunilor de informare și sensibilizare a publicului larg a fost asigurată participarea reprezentantului Consiliului Concurenței în cadrul unei emisiuni tv, dedicat termenilor și modalităților prevăzute de legislație cu privire la raportarea ajutoarelor de stat. Totodată, reprezentanții Consiliului Concurenței au acordat 3 interviuri și au participat cu discurs în cadrul a 7 evenimente publice.

25. Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței

Au fost difuzate 2 spoturi promoționale ale Consiliului Concurenței, transmis spre difuzare la 22 de posturi tv locale și naționale, conform Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 9/29 din 15 februarie 2019, perioada de mediatizare pentru spotul privind activitatea Consiliului Concurenței a fost 18 februarie- 31 decembrie 2019, iar pentru spotul privind data-limită de raportare a ajutorului de stat: 18 februarie -31 martie 2019.

26. Organizarea training-urilor, meselor rotunde (inclusiv sub egida „Competition CaFE”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe

Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 22 evenimente (17 seminare și 5 conferințe) cu participarea a circa 1414 de actori pe diferite piețe.

27. Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a Raportului de activitate a Consiliului Concurenței

Raportul de activitate al Consiliului Concurenței pentru anul 2018 a fost prezentat în ședința Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova din 24.07.2019. Ședința a avut un caracter public fiind difuzată în direct de către companiile: PRIVESC.EU și REALITATEALIVE.MD.

29. Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu

corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat

Pe parcursul anului 2019, nu au fost identificate scheme de ajutor de stat noi, suplimentar la cele raportate în anul 2017.

30. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții

Consiliul Concurenței a aliniat 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.

Ministerul Finanțelor a specificat că, politica de gestionare a fondurilor de subvenționare este elaborată, promovată și implementată de către autoritățile publice centrale responsabile. Astfel, ajustarea cadrului legislativ existent urmează a fi efectuat doar în baza propunerilor APC responsabile. În anul 2019, la Ministerul Finanțelor nu au parvenit propuneri de modificare esențială a cadrului legislativ existent în domeniul subvenționării

31. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale

Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale

32. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale

Consiliul Concurenței a aliniat 7 scheme de ajutor de stat acordate sub formă de facilități fiscale.

33. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului

Consiliul Concurenței a aliniat 5 scheme de ajutor existent acordat sub forma de reduceri la bunuri și servicii, 2 scheme de ajutor de stat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale și 1 schemă sub formă de renunțare la venituri de pe urma resurselor de stat acordate preferențial, 3 scheme sub formă de alocare a mijloacelor financiare, 22 scheme sub formă de scutiri la plata impozitului, 1 schemă în domeniul eficienței energeticii.

34. Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire și

35. Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul

ajutorului de stat

Conform informației deținute, pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale și 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 34 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective: 1) raioane: Consiliul raional Sângerei 2) mun.: Chișinău, Bălți, Hâncești, Comrat 3) or.: Ștefan-Vodă, Telenești, Ialoveni, Cantemir, Călărași, Nisporeni, Ocnița, Costești (r-nul Rîșcani), Rezina 4) comune și sate: Rogojeni, Sămășcani (r-nul Șoldănești); Cărpineni, Bozieni, Mingir, Ciuciuleni (r-nul Hîncești), Cristești, Iurcenii (r-nul Nisporeni); Ruseștii - Noi, Răzeni (r-nul Ialoveni); Boghenii Noi, Chirileni (r-nul Ungheni); Sireți (r-nul Strășeni); Chetrosu (r-nul Anenii - Noi); Corjeuți (r-nul Briceni); Dorotcaia, Ustia (r-nul Dubăsari); s. Șaptebani (r-nul Rîșcani); s. Măgdăcești (r-nul Criuleni); s. Tomai (UTA Găgăuzia).

37. Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIRASM

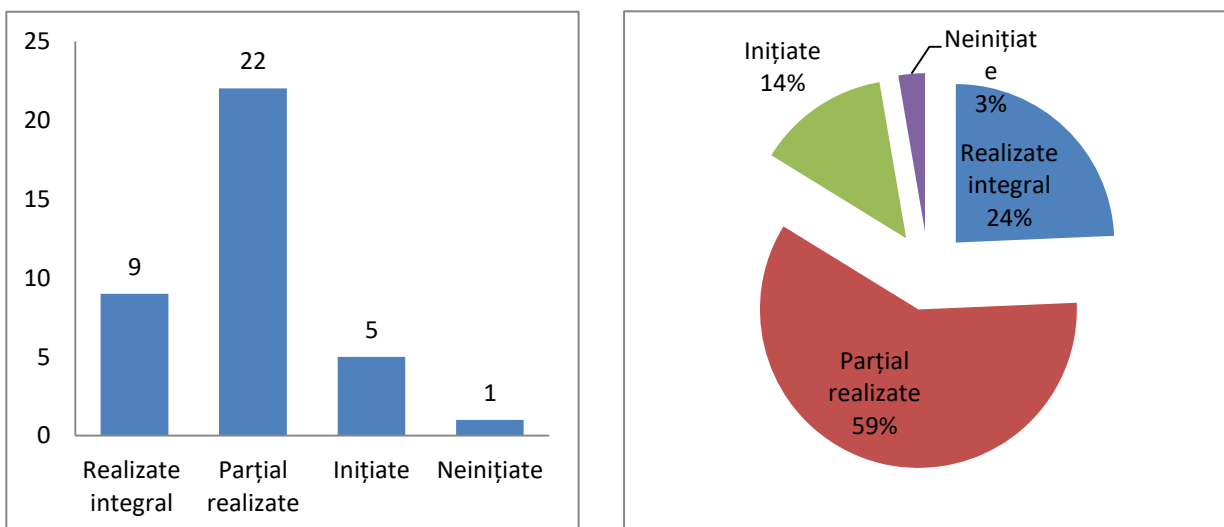
În anul 2019 au fost eliberate 180 parole de acces pentru utilizatorii SIA RAS. Astfel, la 31.12.2019, în sistem au fost înregistrați 881 furnizori.

Concluzii

În pofida recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din **anul 2018 și anul 2019:** „*inclusiv, recomanda Guvernului sa audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale*”, constatăm că la distanța de 1 an până la finalizarea termenului prevăzut pentru implementarea Programului au fost realizate **mai puțin de ¼** (*nu s-a modificat comparativ cu 31 decembrie 2018*) din acțiunile stabilite.

Din cele 37 de acțiuni prevăzute de Program: **doar 9 acțiuni au fost realizate**, dintre care o acțiune a fost realizată înainte de termen) – cca 24,32% din total, **22 acțiuni au fost parțial realizate** – cca 59,46 % (inclusiv, **7 acțiuni ce au caracter continuu** sau permanent ceea ce constituie 18,91%), **5 acțiuni** (13,51%) se află la etapa de inițiere, iar **o acțiune** (2,70%) a rămas neinițiată.

Diagrama 3. Nivelul de realizare a acțiunilor, ianuarie 2020

Totodată, din cele 37 acțiuni prevăzute în Planul de implementare a Programului – **26 de acțiuni urmau a fi implementate în perioada 2017-2019**. La moment, doar **8 din ele au fost realizate integral**, adică – 30,76%, **13 au fost parțial realizate**, ceea ce constituie 50%, iar **5 acțiuni au rămas la etapa de inițiere (19,23%)**.

Analizând și evaluând progresul de implementare a Programului, constatăm implicarea insuficientă a autorităților publice la realizarea acțiunilor prevăzute în document ceea ce face practic imposibilă atingerea obiectivelor propuse în termenii stabiliți. Realizarea acestor în termenul propus și responsabilizarea APC și APL nu ar fi dus la crearea Grupului de lucru responsabil de analiza și monitorizarea prețurilor.

Sumarul activităților realizate conform Planului de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (pentru perioada 2017-2019)

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, învestite cu drepturi exclusive	Trimestrul II 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive, identificate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței.</p> <p>Totodată, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive, au fost realizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice. - Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii. - Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive. - Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.). <p>În scopul determinării piețelor produsului și a piețelor relevante, au fost identificate studii și rapoarte aferente investigației utile. Totodată, acțiunile aferente identificării pieței produsului și pieței relevante, urmează a fi realizate ulterior recepționării informațiilor de la părți.</p> <p>Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la data de 30.09.2019 au fost remise solicitări de informații către 20 de entități, cu anexarea chestionarului, (circulara nr. AAP 08/180-2130 din 30.09.2019); - au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise. <p>2018: APC și APL, responsabile de această acțiune nu s-au implicat în acest proces.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat 50 de întreprinderi de stat ce activează în</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>regim de drepturi exclusive, dar și pe piețe deschise concurenței și identificate 249 de întreprinderi ce prestează servicii exclusive, precum și activează pe piețe deschise concurenței.</p> <p>2017: APC și APL au identificat 0 entități. Consiliul Concurenței a identificat 49 de întreprinderi de stat și 263 de întreprinderi municipale, care dispun de drepturi exclusive.</p>
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	Trimestrul IV 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive care dispun de studii de fundamentare	<p>Inițiată. 2017: Consiliul Concurenței a elaborat Ghidul de evaluare a drepturilor exclusive</p>
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	Trimestrul II 2019	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de acte normative modificate privind stabilirea mecanismului de acordare a drepturilor exclusive	<p>Inițiată. 2017: A fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor”.</p>
4	Monitorizarea sistemului de drepturi exclusive	Anii 2019 – 2020	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Rapoartele de monitorizare	<p>Neinițiată <i>Va fi inițiată</i> după realizarea acțiunilor 1-3 ale Planului.</p>
5	Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	Trimestrul I 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative identificate care conțin clauze anticoncurențiale	<p>Realizată parțial 2019: Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei, urmare evaluării cadrului normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică s-a stabilit că cerințele prevăzute în actele normative ale BNM aferente acestor sectoare sunt conforme practicilor Uniunii Europene, comportă un caracter prudential adecvat, fără bariere anti-concurențiale, fapt ce elimină necesitatea intervenției în cadrul normativ existent. ANRE a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor natural și piața produselor petroliere. Conform informației oferite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică urmează a fi aprobate, în termeni proximi, noile „Reguli ale pieței energiei electrice” și noul „Regulament privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică”, proiectele cărora au fost</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>deja elaborate și supuse consultărilor publice.</p> <p>Totodată, întru ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, Consiliul Concurenței, realizează la moment 19 investigații utile de cunoaștere a pieței.</p> <p>În cadrul investigațiilor, au fost realizate următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea cadrului juridic aferent domeniului pieței comercializării și serviciilor conexe - Determinarea pieței produselor și a pieței relevante - Identificarea participanților pieței și serviciilor conexe <p>În cadrul a 15 investigații utile de cunoaștere a pieței au fost expediate chestionare. Din diverse motive unele întreprinderi nu au prezentat informația în termen, motiv pentru care au fost expediate solicitări repetate întreprinderilor și se întreprind măsuri de obținere a informației ne reprezentate în termen sau a informației prezentate necorespunzător.</p> <p>La moment, 10 investigații utile, se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi, pentru 9 investigații utile au fost elaborate rapoarte intermediare, care urmează a fi discutate în Plenul Consiliului Concurenței, în cazul a 2 studii – Rapoartele au fost discutate în cadrul ședințelor Plenului din 19.12.2019 și 24.01.2019.</p> <p>Concomitent, în prezent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.</p> <p>2018: Acțiunea a fost raportată de către BNM și ANRE. Astfel, BNM a evaluat cadrul normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plata și a emitenților de monedă electronică. ANRE, la rândul său, pe parcursul anului 2018, a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor naturale, piața produselor petroliere, dar și în privința drepturilor exclusive.</p> <p>2017: Lipsa implicării APC și APL în procesul de evaluare a barierelor anticoncurențiale, cu excepția BNM și ANRE.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>BNM a realizat evaluarea cadrului normativ ce reglementează activitatea prestatorilor serviciilor de plată a emitenților de monedă electronică.</p> <p>ANRE a evaluat 7 acte normative de reglementare a pieței gazelor naturale și 6 acte normative de reglementare a pieței energiei electrice.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat probleme de ordin concurențial în mai multe sectoare: telecomunicații, transporturi, comerțul cu produse petroliere, asigurări, cercetare-dezvoltare, farmaceutic, piața primară a spațiilor locative, publicitate.</p> <p>De asemenea, au fost stabilite clauze anticoncurențiale în cadrul adoptării deciziilor privind taxele și impozite locale la cca. 400 APL din țară.</p>
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative revizuite	<p>Realizată parțial 2019:</p> <p>Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei în vederea îmbunătățirii accesului la resursele financiare din sectorul nebancar (pct.11, subp.5 din Programul național), au fost aprobate modificări la Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronica, prin care a fost asigurat dreptul entităților nebancare licențiate pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, să ofere împrumuturi legate de serviciile de plată doar în baza licenței de prestare a serviciilor de plată menționate în art.4 alin.(1) pct.4 și 5 din Legea nr. 114/2012 și acordate conform prevederilor legii menționate. În acest sens, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.158 din 05 iunie 2019 a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plata nebankari.</p> <p>Suplimentar au menționat că, BNM reieșind din competențele sale legale, contribuie în permanență la dezvoltarea unui sector financiar puternic și competitiv, bazat pe principiile pieței. În acest sens, BNM depune eforturi considerabile pentru a îmbunătăți cadrul de reglementare și supraveghere a entităților pe care le licențiază, prin neadmiterea unor reglementări cu potențial de restricționare a concurenței și prin promovarea celor menite să protejeze integritatea sectorului financiar, dar și drepturile consumatorilor, aplicând consecvent cele mai bune standarde și practici internaționale corespunzătoare.</p> <p>Conform informației prezentate de Comisia Națională a Pieței Financiare, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, urmare a modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (nr.239/2015) a fost stabilit termenul 01 iulie 2019</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>pentru liberalizarea tarifelor la asigurările obligatorii de răspundere civilă auto în conformitate cu actele normative ale CNPF, având drept scop asigurarea unui echilibru rezonabil între costurile și beneficiile asiguratorilor din prestarea serviciilor de asigurare obligatorie auto internă și externă, respectând obiectivul de protecție a consumatorilor și neadmiterea unor riscuri potențiale care pot genera efecte negative asupra sectorului de asigurări per ansamblu.</p> <p>Totodată, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancale pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, CNPF a aprobat cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 134/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian - Hotărârea Guvernului nr. 468/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție <p>De asemenea, în anul 2019, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 831/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile administrative referitoare la operațiunile aeriene</p> <p>Conform informației oferite de ANRE a fost continuată revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar aplicabil piețelor energeticii (inițiată în anul 2017) cu aprobarea a 17 acte noi de reglementare.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă cu drepturi de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile a continuat, pe parcursul anului 2019, ajustarea legislației naționale în domeniul aviației civile standardelor europene și dezvoltării concurenței loiale în ramură. Astfel, Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor prezentate de CNPF au fost operate modificări și</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>completări la cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii auto.</p> <p>BNM a reiterat poziția prezentată anterior - că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Conform informației oferite de ANRE, tarifele reglementate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice sunt aprobate în baza Metodologiilor tarifare aprobate de Consiliul de administrație al ANRE și publicate în Monitorul Oficial.</p> <p>Modalități similare de aprobare a prețurilor și a tarifelor reglementate se aplică și în sectorul gazelor naturale.</p> <p>În anul 2018, cantitatea de energie electrică livrată consumatorilor finali în baza contractelor negociate cu furnizorul ales a constituit aproximativ 3,24% din cantitatea totală de energie electrică furnizată consumatorilor finali.</p> <p>2018: Rezultatele implementării acestei acțiuni au fost prezentate de ANRE, CNPF și ANRCETI, care au raportat un șir de acțiuni realizate și de modificări operate la legislație, în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Totodată, BNM a stabilit că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>2017: ANRE – aprobarea a 8 acte normative noi, precum și revizuirea unor acte normative existente; elaborarea a 14 proiecte de acte din domeniul gazelor și energiei electrice.</p> <p>CNPF pledează pentru un calendar regândit de adaptare a liberalizării la evoluția macro - și microeconomică.</p>
7	Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat	Anii 2017–2020	Ministerul Economiei, Agenția Proprietății Publice, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de întreprinderi deetatizate sau restructurate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Conform datelor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii și Agenției Proprietății Publice, în perioada 2018-2019, a fost privatizat pachetul de acțiuni ale statului din S.A. "Tutun-CTC".</p> <p>În condițiile art. 541 al Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și Hotărârea Guvernului nr. 51/2019, a fost asigurată achiziționarea și deetatizarea acțiunilor nou-emise, în număr de 3173751 acțiuni din B.C. "Moldindconbank" S.A.</p> <p>La inițiativa autorităților publice centrale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • au for reorganizate 9 întreprinderi de stat în instituții publice; • a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi de

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>stat și o societate pe acțiuni. Au fost radiate din oficiu 85 întreprinderi de stat în temeiul Hotărârii Guvernului nr.212/2019. A fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 127 de întreprinderi de stat. Cancelaria de Stat a informat despre reorganizarea a 9 entități. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre reorganizarea, prin transformare, a Întreprinderii de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea Instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, abrogarea și modificarea unor acte normative). Agenția Relații Funciare și Cadastru a elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD” în care Agenția Relații Funciare și Cadastru exercită funcția de fondator.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor oferite de AAP și MEI, pe parcursul perioadei 2018-2019, sunt în proces de reorganizare 9 întreprinderi de stat, privatizate 7 întreprinderi de stat. Totodată, a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi de stat și o societate pe acțiuni și a fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 212 întreprinderi de stat.</p> <p>Astfel, au fost aprobate Ordinul MEI nr.385 din 02.08.2018 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021 și Ordinul MEI nr.443 din 07.09.2018 cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru supravegherea realizării Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021.</p> <p>2018: Conform datelor oferite de Cancelaria de Stat, Ministerul Apărării și APP, pe parcursul anului au fost reorganizate 14 întreprinderi de stat și privatizate 7 întreprinderi de stat. Agenția Relații Funciare și Cadastru și Cancelaria de Stat</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>au raportat transmiterea către alte autorități a întreprinderilor (3) în care exercitau funcția de fondator.</p> <p>2017: Au fost privatizate 3 întreprinderi de stat și pachetele de acțiuni a 10 societăți pe acțiuni, reorganizate 7 întreprinderi de stat și 2 societăți pe acțiuni.</p>
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Anii 2018–2019	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de acte normative modificate și completate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a raportat cu privire la modificarea și completarea a 2 acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 din 19.11.2019) pentru sem. II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”).</p> <p>Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, responsabilitatea primară privind armonizarea cadrului normativ în sensul optimizării susținerii preferențiale din partea statului a întreprinderilor de stat și municipale revine autorităților care au calitatea de fondator al acestora. Ministerul Finanțelor, ca autoritate fiscală centrală a statului, va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.</p> <p>2018: A raportat doar o singură autoritate - Ministerul Apărării. Conform datelor prezentate nu s-au acordat întreprinderilor de stat și nici Instituției Publice „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale” careva finanțări din sursele bugetare ale Ministerului.</p>
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Trimestrul II 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței	Legea privind achizițiile publice în sectorul utilității, aprobată; transpunerea directivelor 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE, 92/13/CEE și 2006/111/CE în Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și pentru respectarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE și excluderea barierelor concurențiale a fost elaborat și promovat proiectul legii de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016, care transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE.</p> <p>Proiectul legii a fost aprobat în ședința Guvernului din 19.11.2019 (Hotărârea Guvernului nr.564/2019) și adoptat de Parlament în prima lectură la data de 20.12.2019.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>ANRE a concluzionat că, piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.</p> <p>Totodată, la Consiliul Concurenței se află în desfășurare 3 investigații utile:</p> <p>1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice.</p> <p>2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general).</p> <p>3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe, actualmente, se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi.</p> <p>Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)</p> <p>Totodată, întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a avizat 14 proiecte de acte normative pe diverse piețe de utilitate publică.</p> <p>Iulie 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, până în luna noiembrie 2019 urmează a fi elaborat și prezentat Guvernului proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de MEI, începând cu anul 2017, Ministerul, anual, pune la dispoziția operatorilor <i>Instrucțiunea privind achiziționarea anuală a energiei electrice</i> (Ordinul MEI nr. 20 din 29.01.2019) - de identificare a celor mai sigure și avantajoase economic, surse de energie electrică, precum și desfășurarea unor licitații competitive, respectându-se principiile de transparentă, nediscriminare și publicitate amplă.</p> <p>Prin modificarea <i>Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, aduse prin Legea nr.34/2018</i>, au fost introduse toate elementele imperative de asigurare a competitivității pe segmentul regenerabilelor, în special cele aferente procedurilor de licitații, organizate în vederea identificării celor mai competitive oferte de producere a energiei</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>electrice din surse regenerabile (fiind transpuse prevederile Directivei nr.2009/28/CE și principiile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020. Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, transpune parțial Directiva 2014/23/UE. Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, transpune Directiva 2014/24/UE. Totodată, MEI, a elaborat și a remis spre avizare Consiliului Concurenței (scr. Cancelariei de Stat nr. 18-23-2362 din 18.04.2019) proiectul de lege de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016, pentru a transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE, necesar pentru a liberaliza piața serviciilor poștale și pentru asumarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE, pentru excluderea barierelor concurențiale. Proiectul de lege a fost avizat pozitiv de către autoritățile publice și părțile interesate și remis pentru expertiza anticorupție.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații privind instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică în sectoarele: transport public, furnizare - apă potabilă și canalizare, energetică etc. Totodată, ANSA a informat despre faptul că agenții economici care prestează SIEG în cadrul Agenției sunt selectați conform principiilor concurențiale.</p> <p>2017: Ministerul Finanțelor a inițiat elaborarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice în scopul transpunerii directivelor europene respective din domeniul utilităților publice.</p>
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Trimestrul III 2018	Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor'	Cadrul legal privind concesiunile, armonizat și aprobat de către Parlament; regulamente elaborate, aprobate de Guvern	<p>Realizată parțial 2018: A fost aprobată Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii. Conform informației prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii Legea nr. 121/2018 a fost elaborată și promovată cu scopul armonizării cadrului legislativ național la acquis-ul UE, în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova circumscrise în Acordul privind instituirea Zonei de Liber Schimb, Aprofundat și Cuprinzător.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a avizat proiectul legii privind concesiunile de</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					lucrări și servicii, înaintând mai multe propuneri de excludere a neconcordanțelor între proiectul de lege privind concesiunile de lucrări și servicii și prevederile directivelor UE privind concesiunile.
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Trimestrul IV 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei	Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice, elaborat; cadrul legal în domeniu completat și ajustat la cele mai bune practici internaționale	<p>Realizată parțial 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii, Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, la art.8 alin.(7) lit.r), prevede că Consiliul de administrație asigură transparența procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate acoperirii necesităților de producere și asigurării bazei tehnico-materiale, precum și aprobă, în cazul întreprinderilor de stat, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat se aprobă de către Guvern. Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 703 din 27.12.2019.</p> <p>2018:A fost adoptată prin Legea nr. 169 din 26.07.2018 Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice (M.O. al R.M., 321-332/527, 24.08.2018), transpune Directiva 2014/24/UE.</p> <p>La momentul raportării, se analiza oportunitatea elaborării unui proiect de lege privind transpunerea directivei Uniunii Europene 2014/25/UE separat de Legea nr.131/2015.</p>
12	Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice	Trimestrul II 2018	Agenția Achiziții Publice	Proceduri de achiziții modificate pentru asigurarea unui nivel mai înalt de concurență; platforma electronică funcțională pentru identificarea acordurilor anticoncurențiale	<p>Realizat 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, în vederea identificării acordurilor anticoncurențiale, a fost realizată conexiunea sistemului de achiziții electronice MTender cu platforma guvernamentală de schimb de date și interoperabilitate MConnect, care este utilizată în vederea accesării informației privind conducătorii și fondatorii operatorului economic. Actualmente, sunt în proces de elaborare instrumentele de identificare a unor posibile acorduri anticoncurențiale prin analiza datelor participantului la procedura de achiziție cu datele disponibile în cadrul platformei MConnect. Nivelul de transparență înalt permite vizualizarea de publicul larg, atât a informației privind toți participanții la procedura de achiziții publice, cât și nemijlocit a ofertelor depuse. Astfel, posibilele cazuri de acorduri</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>anticoncurențiale pot fi identificate nu numai la nivel de autoritate publică, dar și la nivel de societate civilă și publicul larg.</p> <p>Iulie 2019: Sistemul de achiziții publice electronice (e-Achiziții) se află în proces de modernizare. Pe parcursul semestrului I, 2019 a fost asigurată: - administrarea infrastructurii tehnologice a sistemului MTender în cadrul platformei tehnologice guvernamentale comune MCloud; - monitorizarea funcționării și accesibilității sistemului; - integrarea sistemului MTender cu platforma Guvernamentală de Interoperabilitate MConnect; - evaluarea nivelului de dezvoltare a funcționalităților curente a sistemului; - organizarea interacțiunii între platformele electronice de achiziții și dezvoltatorul sistemului MTender; - testarea funcționalităților platformelor electronice de achiziții și a portalului mtender.gov.md, în vederea confirmării deficiențelor raportate de către autoritățile contractante; - consultarea autorităților contractante în vederea utilizării sistemului MTender pentru organizarea procedurilor de achiziții și depășirea dificultăților întâmpinate; - participarea la seminarele de instruire organizate de platformele electronice de achiziții.</p> <p>2018: Pentru implementarea pe scară națională a unui sistem electronic de achiziții a fost elaborat și aprobat, prin Hotărârea Guvernului nr. 705 din 11.07.2018, Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender). Începând cu 01.10.2018, odată cu intrarea în vigoare a amendamentelor la Legea 131/2015 privind achizițiile publice, a fost stabilit modul de reglementare a achizițiilor publice utilizând sistemul electronic online, accesibil prin internet la o adresă dedicată, folosit pentru aplicarea prin mijloace electronice a proceselor de achiziții publice, precum și pentru publicarea invitațiilor/anunțurilor la nivel național, depunerea și evaluarea ofertelor, atribuirea, semnarea cu semnătură electronică a contractelor de achiziții publice. Pentru implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate 5 acte normative.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate de AGEPI în proiectul de lege.</p>
13	<p>Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept</p>	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Cadrul normativ să nu periclitaze plasarea pe piață a produselor la importul paralel permis	<p>Inițiat</p> <p>2019: Procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor, urmează a fi inițiată repetat.</p> <p>Iulie 2019: Conform informație prezentate de AGEPI, proiectul de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor urmează a fi remi, repetat, spre avizare în condițiile legale aplicabile, reieșind din faptul că nu a fost posibilă promovarea acestuia în contextul expirării la data de 30.11.2018 a mandatului Parlamentului Republicii Moldova.</p> <p>2018: A fost elaborat un nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor care, în conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative. Conform informației oferite de AGEPI, proiectul urma a fi expediat Guvernului Republicii Moldova pentru aprobare.</p> <p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate de AGEPI în proiectul de lege.</p>
14	<p>Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă</p>	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe	<p>Inițiat</p> <p>2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, exclus anterior din procedura legislativă, a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale. În acest sens, AGEPI a demarat o serie de ședințe de lucru, a discutat proiectul, atât în cadrul reuniunii Comitetului de Asociere RM-UE, din 04.10.2019, cât și cu reprezentanții Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, urmare a solicitării suportului UE, a fost primită confirmarea disponibilității UE de a acorda suport prin intermediul instrumentului TAIEX.</p> <p>În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>organizațiilor de gestiune colecția, precum și opiniile altor părți interesate, inclusiv comentariile parvenite din partea Comisiei Europene. După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale</p> <p>Iulie 2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost exclus din procedura legislativă, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3, emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului. Astfel, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 31-16-3736 din 27.06.2019, proiectul legii a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale.</p> <p>2018: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost elaborat și supus consultărilor publice. Proiectul legii a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671 din 11.07.2018, fiind înregistrat în Parlament cu nr. 257 din 13.07.2018.</p> <p>2017: Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost inițiate de AGEPI, prin elaborarea proiectului de lege, supunerea consultărilor publice și avizarea de către autoritățile de resort.</p>
15	Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri	Permanent	Consiliul Concurenței, autoritățile publice inițiatore de proiecte de acte normative	Numărul de avize aprobate anual de către Consiliul Concurenței	<p>Realizată parțial Plenul Consiliului Concurenței a emis 106 avize la proiectele de acte normative dintre care 20 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 16 din ele fiind luate în considerare. Aceste acte normative au vizat domeniile ce au vizat domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - achiziția dispozitivelor medicale de diagnosticare <i>in vitro</i> și materiale utilizate în hemotransfuzie; - achizițiilor în sectoarele energiei, apei, serviciilor poștale; - achizițiilor publice; - asigurărilor; - parteneriatului public privat - pensiilor facultative; - piața energiei electrice și a gazelor naturale; - publicitatea băuturilor alcoolice

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<ul style="list-style-type: none"> – serviciilor financiar - bancare; – serviciilor turistice; – serviciului de pază; – serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; – subvenționării în agricultură; – transmiterea dreptului exclusiv asupra invenției etc. <p>Totodată, la această acțiune au raportat doar MADRM, BNM, CNPF, ARFC și ANRE.</p> <p>Iulie 2019: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței a avizat 44 de proiecte de acte normative, dintre care, la 24 au fost prezentate propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității. Totodată, ținem să menționăm că în procesul de monitorizare a paginilor web oficiale a autorităților publice centrale de specialitate, au fost identificate și avizate 2 proiecte de acte normative cu un posibil impact anticoncurențial, care nu au fost prezentate de autori pentru avizare.</p> <p>2018: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței, pe parcursul anului 2018, a avizat 120 de proiecte de acte normative, dintre care: 77 au fost prezentate cu propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în vederea asigurării concurenței.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a aprobat 45 de avize la diferite proiecte de acte normative, în vederea excluderii clauzelor anticoncurențiale.</p>
16	Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței nr.183/2012	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 modificat în corespundere cu Legea concurenței nr.183/2012	<p>Realizat</p> <p>2018: Proiectul de lege privind modificarea Codului penal, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele realizării politicii de clemență, conform prevederilor Legii concurenței. Proiectul de lege privind modificarea Codului penal a fost aprobat de Parlament prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 și a intrat în vigoare la data publicării.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a elaborat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Ministerul Justiției a comasat propunerile Consiliului Concurenței de modificare a Codului penal cu un alt proiect amplu</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					de lege ce vizează modificarea mai multor acte legislative elaborate în scopul îmbunătățirii substanțiale a climatului investițional. Proiectul a fost transmis Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.
17	Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	Consiliul Concurenței	Modificările operate la cadrul legal-normativ existent	<p>Inițiată 2019: Proiectul de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii, prin scrisoarea nr. DJ-02/414-1846 din 06.08.2019, pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului. La data de 09.10.2019, prin scrisoarea nr. 06/2-6679, Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”.</p> <p>2018: Consiliul Concurenței a elaborat un proiect de lege care a fost prezentat, pentru discuții, în Plenul Consiliului Concurenței și supus consultațiilor publice. Varianta definitivată a proiectului urmează a fi aprobată de Plenul Consiliului Concurenței și transmisă Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.</p> <p>2017: A fost studiată experiența altor țări din UE în domeniul implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale.</p>
18	Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sînt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 modificat	<p>Realizat 2018: Prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 privind modificarea unor acte legislative, au fost operate o serie de modificări la Codul contravențional, inclusiv completarea Codului cu un nou art. 3305 „Încălcarea legislației în domeniul concurenței”. Aceste modificări au ca scop asigurarea aplicării eficiente a Legii concurenței, în partea ce se referă la atragerea la răspundere a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale pentru încălcarea Legii concurenței.</p> <p>2017: Prevederile respective au fost incluse în Hotărârea Guvernului nr. 415, aprobată pe 11.05.2018 și înregistrată în Parlament la 17.05.2018 cu nr. 155.</p>
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției	Acte normative adoptate	<p>Realizată parțial 2019: Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	<p>notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice</p>				<p>lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020 și urmează a fi adoptată în Parlament.</p> <p>Totodată, ASP a reiterat poziția sa în ce privește obligativitatea notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor de concentrare economică la organul înregistrării de stat, expusă în scrisoarea nr.01/3076 din 06.06.2019, expediată Ministerului Justiției.</p> <p>Iulie 2019: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2019, atât Ministerul Justiției și Agenția Servicii Publice, cât și Consiliul Concurenței au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2018, atât Ministerul Justiției, cât și Agenția Servicii Publice au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, pentru anul 2019 urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p>
20	<p>Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței</p>	Permanent	Consiliul Concurenței	<p>Numărul de consultări, numărul de beneficiari</p>	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 146 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 1725 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>Iulie 2019: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 80 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 812 persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 161 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat circa 800 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale,</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2017: Pe parcursul anului 2017, informarea mediului de afaceri a APC și APL privind rigorile legislației concurențiale și a ajutorului de stat a fost asigurată în cadrul a 223 de evenimente organizate la care au participat cca. 2000 de persoane.</p>
21	Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial	Trimestrul IV 2017	Institutul Național al Justiției	Numărul de judecători instruiți, numărul de judecători specializați în domeniul concurenței	<p>Realizat</p> <p>2019: În scopul aprofundării cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale combinând partea teoretică și cea practică, prin exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale, Consiliul Concurenței al Republicii Moldova, în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAid (Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare), au organizat un seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor specializați în contencios administrativ și angajaților Consiliului.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței cu suport Băncii Mondiale a elaborat un material informativ pentru judecătorii implicați în soluționarea cazurilor civile în materie de concurență și ajutor de stat.</p> <p>Au fost organizate 4 sesiuni de informare în domeniul concurenței pentru un număr de 120 de judecători, cu participarea judecătorilor și experților în domeniul concurenței din Republica Moldova și din România.</p>
22	Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței	Trimestrul IV 2017	Ministerul Educației, Consiliul Concurenței, instituțiile de învățământ superior	Minimum 10 instituții de învățământ superior	<p>Realizat</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la formarea profesională, studii de licență la „Drept” au fost introduse în programul de studii asemenea cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității „Administrație publică” a fost introdus cursul „Dreptul concurențial” la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, care a fost frecventat de 28 de studenți.</p> <p>Iulie 2019: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a solicitat instituțiilor de învățământ superior să întreprindă măsurile necesare de elaborare și implementare, cu titlul obligatoriu/opțional, în cadrul specialităților din domeniul științelor economice, drept și administrație publică a</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>cursurilor/modulelor din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p> <p>În urma acestor acțiuni, în 15 instituții de învățământ superior, din totalul de 29, au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p> <p>În cele 15 instituții de învățământ superior, unde au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale, sunt implementate 22 de cursuri/module la aproximativ 33 de specialități din domeniul științelor economice, drept și administrație publică, fiind frecventate de 2526 de studenți.</p> <p>2017: Cursurile în domeniul concurenței se realizează în 10 instituții de învățământ superior în cadrul programelor cu profil economic și juridic.</p>
23	Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic	Trimestrul III 2018	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ superior	Numărul de instituții de învățământ superior ce implementează programul de studii de master	<p>Realizat</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” se studiază în următoarele universități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”. 2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”. 3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”. 4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la programul „Economie și administrarea afacerilor”. <p>2018: Conform informațiilor raportate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic.</p>
24	Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității	Semestrial	Consiliul Concurenței	Numărul de emisiuni desfășurate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Pe parcursul perioadei de raportare un reprezentant al Consiliului Concurenței a participat la o emisiune tv, în cadrul căreia a abordat diverse subiecte din domeniul ajutorului de stat.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 3 emisiuni tv /radio, în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității.</p> <p>2017:Reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la o emisiune radio pentru compania de radio televiziune din UTA Găgăuzia și o emisiune TV.</p>
25	Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței	Trimestrul IV 2019	Consiliul Concurenței	Numărul de spoturi difuzate	<p>Realizat</p> <p>2019: Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Audiovizualului (Decizia nr. 9/29 din 15.02.2019). Au fost remise 22 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 22 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2018 : Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Coordonator al Audiovizualului (Decizia nr. 6/31 din 5 martie 2018). Au fost remise 46 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 23 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2017: A fost elaborat un spot social cu caracter informativ, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnare a neregulilor. Spotul a fost transmis spre difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale.</p>
26	Organizarea trainingurilor, meselor rotunde (inclusiv sub egida „Competition CaFÉ”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe	Permanent	Consiliul Concurenței	Numărul de evenimente publice organizate, numărul de participanți	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 22 evenimente (17 seminare și 5 conferințe) cu participarea a circa 1414 de actori pe diferite piețe.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 14 evenimente (10 seminare, 3 conferințe, 1 conferință de presă) cu participarea a circa 475 de actori de pe diferite piețe.</p> <p>2017: Pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate 34 evenimente, inclusiv 16 „Competition CaFÉ”, cu participarea a peste 900 de actori pe diferite piețe, reprezentanți ai autorităților publice, judecătorești etc.</p>
27	Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței	Anual	Consiliul Concurenței	Numărul de participanți	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Raportul de activitate a Consiliului Concurenței a fost prezentat în ședința Comisiei economice, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova din 24.07.2019. Ședința a avut un caracter public fiind difuzată în direct de către companiile: PRIVESC.EU și REALITATEALIVE.MD.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2018: Raportul de activitate a Consiliului Concurenței, pentru anul 2017, a fost prezentat public în cadrul conferinței de presă din 05.06.2018. Evenimentul a întrunit reprezentanți ai posturilor tv cu acoperire locală și națională .</p> <p>2017: Va fi realizată în luna iunie 2018, ulterior prezentării Parlamentului a raportului de activitate.</p>
28	Promovarea instituirii Zilei Concurenței	Trimestrul IV 2017	Consiliul Concurenței	Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 modificată	<p>Realizată</p> <p>2017: Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”, care va fi consemnată anual la 30 iunie.</p>
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul IV 2019	APC, APL inițitoare de ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de scheme de ajutor de stat identificate	<p>Realizată parțial</p> <p>2017:Au fost raportate 173 de scheme de ajutor de stat existent.</p>
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Politica de gestionare a fondurilor de subvenționare este elaborată, promovată și implementată de către autoritățile publice centrale responsabile. Astfel, ajustarea cadrului legislativ existent urmează a fi efectuat doar în baza propunerilor APC responsabile. În anul 2019 la Ministerul Finanțelor nu au parvenit propuneri de modificare esențială a cadrului legislativ existent în domeniul subvenționării.</p> <p>2019: Au fost aliniate 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.</p> <p>2017: Au fost aliniate 3 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.</p>
31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial</p> <p>2019 Au fost aliniate 2 scheme de ajutor existent ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale		stat, Consiliul Concurenței		
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Trimestrul II 2020	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Au fost aliniate 7 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2018: Au fost aliniate 14 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2017: Au fost aliniate 16 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p>
33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	Trimestrul IV 2020	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Au fost aliniate 5 scheme de ajutor existent acordat sub forma de reduceri la bunuri și servicii, 2 scheme de ajutor de stat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale și 1 schemă sub formă de renunțare la veniturile de pe urma resurselor de stat acordate preferențial, 3 scheme sub formă de alocare a mijloacelor financiare, 22 scheme sub formă de scutiri la plata impozitului și 1 schemă în domeniul eficienței energeticii.</p>
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de acte normative modificate	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: Conform informației deținute, pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale, 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat. Astfel, 34 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective: 1) raioane: Consiliul Raional Sângerei, 2) mun.: Chișinău, Bălți, Hâncești, Comrat; 3) or.: Ștefan Vodă, Telenești, Ialoveni, Cantemir, Călărași, Nisporeni, Ocnița, Costești (r-nul Rîșcani), Rezina; 4) comune și sate: Rogojeni, Sămășcani (r-nul Șoldănești); Cărpineni, Bozieni, Mingir, Ciuciuleni (r-nul Hîncești), Cristești, Iurcenii (r-nul Nisporeni); Ruseștii - Noi, Răzeni (r-nul Ialoveni); Boghenii Noi, Chirileni (r-nul Ungheni); Sireți (r-nul Strășeni); Chetrosu (r-nul Anenii - Noi); Corjeuți (r-nul Briceni); Doroțcaia, Ustia (r-nul Dubăsari); s. Șaptebani (r-nul Rîșcani); s. Măgdăcești (r-nul Criuleni); s. Tomai (UTA Găgăuzia).</p> <p>2018: Plenul Consiliului Concurenței a autorizat 6 măsuri de sprijin care au fost acordate pentru prestarea serviciului de interes economic general, în special</p>
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de SIEG prestate în baza actelor de atribuire	

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>serviciului poștal universal (1 notificare) și serviciul public de alimentare.</p> <p>2017: Pentru 29 de întreprinderi (26 Î.M., 3 S.A.), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 27 autorități publice locale au implementat acțiunile respective. 6 APL (din 4 orașe și 2 din municipii), delegarea serviciului de interes economic general a fost atribuită prin licitații publice pentru 8 întreprinderi.</p>
36	Completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis	Trimestrul II 2020	Consiliul Concurenței, Ministerul Economiei	Actele normative modificate	<p>Realizat înainte de termen</p> <p>2018: Prevederile corespunzătoare au fost incluse la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018).</p>
37	Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIA RAS	Permanent	APC, APL care acordă ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de furnizori care utilizează SIA RAS	<p>Realizată parțial</p> <p>2019: au fost eliberate 180 parole de acces pentru utilizatorii SIA RAS. Astfel, la 31.12.2019 în sistem au fost înregistrați 881 furnizori.</p> <p>2018: În anul 2018 a fost acordat acces pentru 143 de furnizori de ajutor de stat, astfel încât - 875 de furnizori de ajutor de stat au fost conectați.</p> <p>2017: Pe parcursul anului 2017, la SIRASM au fost conectați 10 APC și 203 APL. La începutul anului 2018 numărul total de furnizori conectați la SIRASM a constituit 802.</p>